

פרק ז

המשך ההכנות למערכה,
הפשיטה על מחנה מדין

תקעיר - פרק ז

מדין, עמלק ובני קדם חנו בעמק יזרעאל וגדעון ולוחמיו חנו בעין חרוד.

ה' מצווה את גדעון לצמצם את מספר לוחמיו כדי שישראל לא יחשבו שהם ניצחו בזכות עצמם.

פעולת הצמצום הזו נעשתה בשני שלבים:

1. שחרור המפחדים מהמלחמה, לביתם.

2. יבחרו כמות מצומצמת ביותר עפ"י צורת השתייה של הלוחמים מן המים עין חרוד.

כדי שגדעון לא יחשוש להילחם עם 300 לוחמים מול הצבא העצום של מדין, עמלק ובני קדם, הציע ה' לגדעון אות כדי לחזק את ידיו, גדעון יכול לרדת עם פורה נערו למחנה מדין כדי לשמוע מה הם מדברים, "ואחר תחזקנה ידיך".

גדעון ופורה נערו יורדים למחנה מדין ושומעים את חלום השומר המדייני, ופתרונו המלמד אותם שישראל ינצחו

300 הלוחמים שנשארו עם גדעון מקיפים את מחנה מדין בלילה משלושה כיוונים ומפתיעים אותם באמצעות שופרות ולפידים, והמדיינים נבהלים והורגים איש את אחיו.

המדיינים בורחים אל עבר הירדן המזרחי, ושבטי ישראל יחד עם לוחמים נוספים שהצטרפו לגדעון בעקבות בריחתם של המדיינים, רודפים ומכים במדיינים הנסוגים. ולאחר מכן בפסוק כ"ה אנשי אפרים הורגים את עורב וזאב שרי מדין.

$$32,000 - 22,000 = 10,000$$

**סינון
הלוחמים**

<p>וַיִּשְׁפֹּם יִרְבֵּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ, מיקום מחנה גדעון: וַיַּחֲנוּ עַל עֵין-חֶרֶד (=חנו ליד מעיין הנמצא בשולי החלק הצפוני של הגלבע) מיקום מחנה מדין: וּמַחֲנֵה-מְדִין הָיָה לוֹ מִצְפּוֹן (למחנה גדעון) מִגְבְּעַת-הַמּוֹרָה בְּעֵמֶק (ועד עין-חרוד)</p>	
ה'	גדעון
22,000 החוזרים מפחד המלחמה (ב-ג)	
<p>וַיֵּשֶׁב מִן הָעָם 22,000 וְ- 10,000 נִשְׁאַרְוּ !</p>	<p>וַיֹּאמֶר ה' אֶל גִּדְעוֹן: רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתָּךְ מִתַּתִּי אֶת מְדִין בְּיָדִם פֶּן-וַיִּתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדֵי הוֹשִׁיעָה לִּי. (יש יותר מדי לוחמים כך שישראל עלולים להתפאר ולהגיד שהתשועה באה בזכות הלחימה ולא בזכות ה') וְעַתָּה קְרֵא נָא בְּאָזְנֵי הָעָם לֵאמֹר מִי יֵרָא וְחֶרֶד (=מי שירא ומפחד מהקרב): יֵשֶׁב וַיִּצְפֹּר מֵהָר-הַגִּלְעָד (=יכול לשוב ולהסתובב חזרה בבקר אל ביתו מהר הגלעד שם חנו) הערה: הר-גלעד זה הוא כנראה החלק הצפון-מזרחי של הר אפרים הכולל גם את הגלבע, גם הוא היה קרוי 'גלעד'</p>

רק 300 המלקקים נשארים למלחמה מול מדין (ד-ח)

9700

וְכָל אֲשֶׁר יִכְרַע עַל בְּרַכְיוֹ לְשִׁתּוֹת
בְּיָדָם אֵל פִּיהֶם

300

כָּל אֲשֶׁר יִלֵּק בְּלִשְׁוֹנוֹ מִן-הַמַּיִם
כְּאֲשֶׁר יִלֵּק הַכֶּלֶב:

גדעון משתכנע בעזרת חלום המדייני שה' ייתן בידו את מדין (ט-טו)

אין זאת בלתי אם (=ברור שהפתרון לחלום):
חרב גדעון בן-יואש איש-ישראל,
נתן האלהים בידו את מדין ואת כל המחנה.

פורה,
בוא נשמע
ונלמד על
ביטחונם
העצמי
של המדיינים

ויאמר: הנה חלום חלמתי,
והנה צליל לחם-שערים (=מעה עבה העשויה מקמח שעורים)
מתהפך (=מתגלגלת) במחנה מדין,
ויבא עד האהל ויפכו,
ויפל ויהפכו למעלה ונפל האהל (=בתחילה האהל התהפך
כך שחלקו העליון התחלף עם התחתון, אחר-כך האהל התפרק לגמרי)

הארה: המתח הקיים ביחסי נוודים מול תושבי קבע מלווה את התנ"ך לכל אורכו, בפרקי גדעון המתח בולט ביותר. אולי לחם השעורים בחלום המדייני מבטא את ישראל החקלאים, האהל בחלום מייצג את הנוודים המדיינים (וכן עמלק ובני קדם) משמעות הלחם ההופך את האוהל הוא ישראל ינחילו הפסד למדיינים. גם בנס גיזת העמר, צמר-מבטא את מדיין, שאריות צמר שהחריבו את הגורן, והגורן - מבטא את עם-ישראל. הטל זה עזרת ה' וברכתו, האם נצליח ב"ה להתמודד עם מדיין? גדעון רוצה לפעול נכון, ולא בהתאבדות (כמו אהוד) ולבדוק האם ה' איתו... מותר לו להיות אנושי ולהסס, אם-כי ברור שיש בסוף לפעול ולא לפחד.

וַיְהִי כִשְׁמַע גִּדְעוֹן אֶת מִסְפַּר (=סיפור) הַחֲלוֹם וְאֵת שְׁבָרוֹ (=פתרון,

הערה: נקרא "שבר" כי הפיתרון שובר את הקושי של החלום)

וַיִּשְׁתַּחֲוּ, וַיָּשָׁב אֶל מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמֶר: קוּמוּ, כִּי נָתַן ה' בְּיַדְכֶם אֶת מַחְנֵה-מְדִיָּן.

הוראות גִּדְעוֹן ל-300 האנשים (טז-יח)

וַיַּחַץ אֶת 300 הָאִישׁ (ל:) שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים,

וַיִּתֵּן שׁוֹפְרוֹת בְּיַד-כָּלֶם

וְכַדִּים-רִיקִים וְלִפְדִּים (=אבוקות של אש) בְּתוֹךְ הַכַּדִּים,

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם:

מִמְּנֵי תֵרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ, וְהִנֵּה אָנֹכִי בָּא בְקִצְהָ-הַמַּחְנֶה

וְהָיָה כְּאֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה כֵּן תַּעֲשׂוּן.

וְתַקַּעְתִּי בְּשׁוֹפָר אָנֹכִי וְכָל אֲשֶׁר אִתִּי,

וְתַקַּעְתֶּם בְּשׁוֹפְרוֹת גַּם אַתֶּם

סְבִיבוֹת כָּל הַמַּחְנֶה, וַאֲמַרְתֶּם: 'לֵה' וְלִגְדְעוֹן'.

ההסתערות לתוך מחנה מדין (יט-כ)

הראש שעם גדעון (יט)

וַיָּבֵא גַדְעוֹן ו-100 אִישׁ אֲשֶׁר אָתוּ בְקִצֵּה-הַמַּחֲנֶה

רֹאשׁ הָאֲשֻׁמֶרֶת-הַתִּיכּוֹנָה (=בתחילת השליש השני של הלילה =כשעה לפני חצות הלילה) (

אֲךָ הָקֵם הִקִּימוּ אֶת הַשֹּׁמְרִים (=ברגע שהקימו את שומרי השליש השני של הלילה.

דבר ידוע הוא שזמן החלפת משמרת הוא זמן טוב לתקיפת מחנה האויב השרוי בשינה שכן השומרים

החדשים רק קמו ועדיין לא ערניים מספיק ואילו השומרים הקודמים כבר עייפים)

וַיִּתְקְעוּ בְּשׁוֹפְרוֹת וְנִפְוֶץ (הַכְּבִדִים אֲשֶׁר בְּיָדָם) (=וניפצו את הכדים שבידם וגרמו לרעש גדול).

הצטרפות שני הראשים האחרים (כ)

וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת-הָרֹאשִׁים בְּשׁוֹפְרוֹת וַיִּשְׁבְּרוּ הַכְּבִדִים,

וַיַּחְזִיקוּ בְּיַד שְׂמֵאוֹלָם בַּלְפָּדִים וּבִיד-יְמִינָם הַשׁוֹפְרוֹת לְתִקְוֵעַ,

וַיִּקְרְאוּ: 'חָרֵב לָהּ' וַלְגַדְעוֹן'.

בהלה, חרדה ומנוסה במחנה מדין (כא-כב)

וַיַּעֲמְדוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ (=במקומו) סָבִיב לַמַּחֲנֶה, וַיִּרְץ כָּל הַמַּחֲנֶה וַיִּרְעוּ וַיִּנּוּסוּ,

וַיִּתְקְעוּ 300 הַשׁוֹפְרוֹת (=בזמן מנוסת מחנה מדין ממשיכים לוחמי גדעון לתקוע בשופרות),

וַיִּשֶׁם ה' אֶת חָרֵב אִישׁ בְּרַעְהוּ וּבְכָל הַמַּחֲנֶה !

וַיָּנֶס הַמַּחֲנֶה עַד בַּיִת-הַשְּׁטָה עֲרַרְתָּה עַד שֵׁפֶת אָבֶל-מְחֹלָה עַל טַבַּת

(=המנוסה הייתה לכיוון עבר-הירדן דרך בקעת בית-שאן. זיהוי המקומות בפסוק קצת בעייתי)

המרדף אחר המדיינים

יאללה בוא
נתפוס את
המדיינים
הבורחים

גדעון קורא לתושבי הר-אפרים לסייע לו (כד)

וּמְלֹאכִים (=שליחים) שָׁלַח גְּדֵעוֹן בְּכָל הָר-אֶפְרַיִם (הכוונה בעיקר לאנשי שבט אפרים)
לֵאמֹר: רְדוּ לְקִרְאֵת מְדִינָה וְלִכְדוּ לָהֶם אֶת הַמַּיִם (=את מקורות המים והמעיינות)
עַד בַּיִת-בְּרָה (=מקום לא ידוע),

וְאֵת הַיַּרְדֵּן (=ואת המקומות ליד נהר הירדן שבהם עוברים את הנהר גם כן תלכדו) !

וַיַּעַק כָּל אִישׁ-אֶפְרַיִם, וַיִּלְכְּדוּ אֶת הַמַּיִם עַד בַּיִת-בְּרָה וְאֵת הַיַּרְדֵּן.

וַיִּלְכְּדוּ (את) שְׁנֵי שָׂרֵי-מְדִינָה אֶת עֲרַב וְאֵת זַאב !

וַיַּהַרְגוּ אֶת עֲרַב בְּעֹר-עֲרַב (המקום קרוי 'עור ערב' כי שם ליד סלע מסוים הרגו את
ערב. עור = סלע)

וְאֵת זַאב הָרְגוּ בַּיָּקָב-זַאב (המקום קרוי 'יקב זאב' כי שם ליד יקב מסוים הרגו את זאב.
יקב = חלק מהגת שבה דורכים יין.)

וַיַּרְדּוּ אֶל מְדִינָה, וְרֹאשׁ-עֲרַב וְזַאב הֵבִיאוּ אֶל גְּדֵעוֹן מֵעֵבֶר-לַיַּרְדֵּן.

